

متن پرسش

با سلام خدمت استاد عزیز: می‌فرمایند اراده‌ی ما در طول اراده‌ی خداست به این معنی که خدا اراده کرده که ما اراده کنیم و دیگر نتیجه‌ی این اراده دیگر به خدا بازمی‌گردد. مثلاً خداوند اراده کرده که من اراده کنم و به فلان مکان بروم، اما اگر در فلان مکان خطا و گناهی از من سر زد دیگر خدا در اینجا نقشی ندارد و فقط صرف اراده برای خداست نه نتیجه‌ی آن. در جای دیگر امام صادق(ع) می‌فرمایند: اراده‌ی خدا یک چیز است و امر خدا چیز دیگر. مثلاً می‌گویند خدا امر کرد که آدم از سیب نخورد اما اراده‌ی خدا این بود که از سیب بخورد و زمینی شود یعنی در این حدیث هرچه من می‌کنم به اراده الهی است و هر خطایی از من سر بزند این اراده الهی است. آیا هر دو موضوع درست هستند و اگر درست هستند با همدیگر منافاتی دارند؟ با تشکر

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: بین انتخاب‌گری انسان که اراده‌ی خداوند است تا او در انتخاب‌های خود مختار باشد و بین اراده‌ی مستقیم الهی در موضوعی خاص، باید فرق گذاشت. در جزوه‌ی «جبر و اختیار» بحث شد که خداوند اختیار ما را اراده کرده است و نه فعل ما را، و چون اقتضای اختیار، انجام فعل و ترک آن است، آن فعل مربوط به انسان می‌شود چون می‌توانسته است ترک آن را نیز اختیار کند و در حدیث دوم، دستور و امر الهی، همه‌ی اراده‌ی حضرت حق نیست که کرده است، بلکه در متن آن دستور، چیز دیگری را نیز تعقیب می‌نماید. موفق باشید